

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

הדלקת נרות 16:04

צאת השבת 17:15

ר"ת 17:47

שיר ליום השבת

הגאון רבי אריה לייב זצ"ל, המכונה ה'שאגת אריה', היה מדקדק מאד במצוות ומחמיר על עצמו. לכל מקום שהיה נודד היה לוקח את כליו עימו. פעם נזדמן ה'שאגת אריה' לביתו של **הגאון ה'נודע ביהודה'**, גם שם החמיר על עצמו וביקש שהרבנית תבשל לו רק בכליו. בזמן בו שהה בביתו של ה'נודע ביהודה' הגיע מכתב מהעיר מיץ לכבוד ה'נודע ביהודה', בו ביקשוהו שיבוא להיות רב עליהם. הרב סירב, וביקש מה'שאגת אריה' שיטול עליו את מלאכת הקודש. שלח ה'נודע ביהודה' מכתב לקהילת מיץ: "לצערי לא אוכל לבוא, אבל שולח אני לכם תלמיד חכם לא פחות ממני, והוא יגיע בעוד ד' חודשים". כאשר הגיע הזמן המיוחל, ערכו טקס גדול לקבלת פנים ל'שאגת אריה', אולם כבר באותו מעמד כשרק הגיע, החלו האנשים לעקם את אפם, משום שהרב היה אז בגיל שבעים, ותושבי העיר תמחו ורגזו מה שלח להם ה'נודע ביהודה' רב שרגלו האחת בקבר... ה'שאגת אריה' שמע את הלחשושים בין הקהל, וכאשר הגיע תורו לשאת את דבריו פתח ואמר: "כאשר הגיע יעקב אבינו לארץ מצרים, שאלו פרעה דבר ראשון: 'כמה ימי שני חייך'. וכי דרך ארץ היא זו? ויעקב אבינו עונה לו 'ימי שני מגורי שלושים ומאת שנה, מעט ורעים היו ימי שני חיי, ולא השיגו את ימי שני חיי אבותי'. למה האריך בתשובתו? היה לו לומר רק 'ימי שלישים ומאת שנה'. אלא, חז"ל אומרים שעם בואו של יעקב אבינו ע"ה למצרים, פסק מיד הרעב והגיעה ברכה למצרים. וכשראה פרעה את יעקב שקפצה עליו זקנה, חשש פן חלילה לא יאריך ימים, ובמותו תיפסק הברכה. לפיכך רצה לדעת את גילו של יעקב. יעקב שהבין את שאלתו השיבו בחכמה: אמנם שני חיי הם מאה ושלושים, אבל הם מעט לעומת שני חיי אבותי, כי הרי אבי יצחק חי מאה ושמונים שנה, ורק מפני ששנות חיי היו רעים, נראה אני כזקן ושבע ימים". גם אני, סיים ה'שאגת אריה', "כל ימי הייתי נרדף, גולה ונודד, ולכן קפצה עלי זקנה. ואני מבטיחכם כי בעזרת ה', לפחות עוד עשרים שנה אשב איה"ה על כסא הרבנות במיץ". ואכן כך היה, הרב זכה לאריכות ימים וחי עוד עשרים שנה.

יום אחד לפני שתמו עשרים שנה, נפל עליו ארון ספרים, וכשחילצו אותו מתחת לארון, אמר: "יש לי עוד יום אחד לחיות. הבטחתי עשרים שנה אז זה יהיה עשרים שנה!" הוא סיפר שכל הספרים שנפלו עליו התנפלו עליו, מפני שהשיג עליהם בלשון חריפה. הספרים כולם באו בטענות כלפיו: איך העזת להשיג עלינו! השיב להם: הרי זה פסוק מפורש "אריה שאג מי לא ירא!" לא היה להם פה להשיב, והם השתתקו. כולם חוץ מה'חייט' (בעל הלבוש) שהשיב: "מי" ראשי תיבות מרדכי יפה - לא ירא! והוא לא מחל לי.

(לחזרת במעם ה')

מאורה של הפרשה

"ולא יכול יוסף להתאפק... ויקרא הוציאו כל איש מעלי. ולא עמד איש אתו בהתודע יוסף אל אחיו"

רש"י: 'לא יכול היה לסבול שיהיו מצרים ניצבים עליו ושומעין שאחיו מתביישין בהיוודעו להם'. **רבי ישראל אבוחצירא ה'בבא סאלי זיע"א**, היה מרבה בכתובת חידושי תורה עוד בהיותו צעיר לימים. הוא כתב למעלה מאלף דפי חידושים על הש"ס, הזוהר הקדוש, קבלה, שאלות ותשובות, חידושים בדרך הפרדס על כל התנ"ך ובכל מקצועות התורה. כתבי היד הללו נעלמו מתוך ביתו בשכונת בקעה בירושלים בין השנים התשי"ד-התשכ"ד, בהן שהה הצדיק במרוקו. בחודשיו האחרונים אמר הרב כי הוא יודע מי לקחם, והיכן הם נמצאים, באיזה בית ואפילו באיזו פינה בארון, אך אינו רוצה לגלות את שמו של אותו אדם כדי לא לביישו. ואם באמת החידושים ראויים ומסכימים מן השמים שיתפרסמו, אותו אדם יחזירם מרצון. כך היה מוכן ה'בבא סאלי' לוותר על כל חידושי, שכתב במשך שנים רבות, ימים ולילות, שבהם שקד על התורה הקדושה, והעיקר שלא לבייש יהודי מישראל!

"וישאו אותו בניו"

מן ה'חפץ חיים זצ"ל הגיע לגרודנא, לחזק את בני המקום בענייני דת שונים. עקב גילו המבוגר וחולשתו, לא הצליח לצעוד רגלית לעבר בית הכנסת, ותלמידיו נשאו אותו על כיסא. ברחבת בית הכנסת המתינו למרן אנשים רבים, אשר ביקשו לחזות בזיו פניו ולשמוע את דבריו. כאשר הגיע מרן ה'חפץ חיים' כשהוא נישא על הכסא, לא ניתן היה להעבירו ברחבה, מחמת הצפיפות הרבה. תוך כדי שהכניסו את מרן ה'חפץ חיים' בדוחק בתוך הצבור, הבחין **הרב פאם** שמרן ממלמל דבר מה, הוא התקרב יותר על מנת להאזין ללחישות. לתדהמתו שמע את ה'חפץ חיים' מדבר לעצמו ואומר: "ישראל מאיר, הנה, כאן בין המון ידידים ומעריצים שחושבים אותך למשהו, לא מצליחים להעביר אותם כל כך בנקל... מה יהיה בעולם העליון, שם יהיו הרבה ממלאכי החבלה שלא יתנו לך לעבור בנקל, מה תעשה?!..."

זריפה דומאן טאה, געניגט על הטפה.

קל חייה יוצר לפרק אטאה, געניגט על הטפה.

נא לשמור על קדושת הגיליון. אין לעיין בזמן התפילה וקריאת התורה **הצלחה ברו"ג**: נעה שלו. מש' יונה. מש' ג'בלי. מש' נדף. מש' לוי. מרים בת יעקב **זשיק**: מרים עפרה בת מלכה חיה וחגי עמרם בן פנינה. אפרת בת גילה ונתנאל בן ברוריה **רפ"ש**: תהילה בת שונמית. אפרת ביתיה בת צביה. מיכל חיה בת רחל. חיים דניאל בן שולה משה מרדכי בן עדנה סולטן ובני ביתו. שלמה בן רינה. דוד בן רעות **זווג הגון**: אוריית יהודית, יעקב משה, יוסף והדס בני מרים דבורה פנינה. אביטל גאולה בת אירן. אורה שרה בת אסתר שרה בת אילה. **לע"ב**: הגר"ע יוסף בן גורניה זצ"ל. יחזקאל בן סמרה ז"ל. מרדכי בן ביסקה ז"ל שמואל בן חנה נוסרת ז"ל. ברוך נאג"י בן געימה ז"ל. מלכה בת רבקה ז"ל. חילוה בת מרים ז"ל

פטירת הצדיקים

ה' בטבת - ר' אברהם שרים. ר' אברהם דוד מסדיגורא ו' בטבת - ר' יחזקאל משינווא. ר' רחמים חיים דוד ט' בטבת - ר' חיים שור אשכנזי 'תורת חיים' ו' בטבת - עזרא הסופר. ר' נתן מברסלב י"א בטבת - ר' שלמה איג"ר 'גליון מהרש"א'.

בברכת שבת שלום!

עריכה: משפחת שמעיה

לעיני אבינו הר"ר אילן סבח בן סניורה ז"ל

אי אפשר לתפוס הכל? - נתפוס חלק

האריה, מלך החיות, הסתובב בסוואנה בתחושה לא נעימה. נדמה היה לו, שנודף מפיו ריח לא נעים.

הוא ניגש אל השור, ואמר לו: "בוא הרח את הפה שלי, והגד לי - אם יש מהפה שלי ריח לא נעים?" השור קצת פחד, אבל לא העז לסרב למלך. הוא ניגש ורחת. הריח היה, אכן, מאד לא נעים, בלשון המעטה. התלבט השור, האם לומר את האמר או למקר? והחליט ללכת עם האמת. הוא פנה אל האריה, ואמר לו: "כבוד המלך, אתה צודק - הריח מהפה שלך לא כל כך נעים".

האריה התעצבן ושאל שאגה גדולה, "ככה אתה מדבר על המלך?!", ומיד טרף את השור. המשיך האריה בדרכו, ופגש את השועל. "שועל יקירי, אומרים שאתה מבין ענין. בוא הרח את פי, ואמור לי מה דעתך על הריח שלו?" השועל שידע מה עלה בגורלו של השור, התחכם ואמר: "אני מריח ריח ניחוח ורדים נודף מפיו הנכבד של המלך". האריה התעצבן: "אתה משקר למלך בפנים?!" וטרף גם אותו.

הסתובב האריה לראות, האם יש באזור עוד מישהו, שאפשר לקבל את חוות דעתו. כבשה קטנה עמדה שם לתומה. ניגש האריה אל הכבשה, ואמר לה: "בואי נא התקרבי, והגידי לי - מה, לפי דעתך, מצב הריח של הפה שלי?"

הכבשה הקטנה ששמעה מה קרה לשור, וראתה מה התרחש לשועל, לא ידעה מה לומר למל החיות לגבי הריח הנודף מפיו. לאחר שתיקה קצרה, היא מצאה עצה, ואמרה לאריה: "אני מצטערת, מלכי, אני לא יכולה להריח כלום, האף שלי סתום..." מסקנה: בחיים צריך להיות חכם.

הוא ישב בכלא הרוסי בימי סטאלין. עונוו הגדול היה שפעל למען שמירת החלת היהדות בקרב יהודי רוסיה.

בתא הקטן והטחוב הבחין בתופעות שבן-אדם רגיל אינו שם לב אליהן. הוא צפה בעכביש שטווה את רשת הקורים שלו, בניסיון לצוד חרק כלשהו. במהרה נלכד זבוב ברשת, העכביש עדיין לא זז ממקומו. הזבוב התפתל וניסה להיחלץ מן הרשת, וכל אותו זמן המתין העכביש בסבלנות רק כאשר התיישב הזבוב וחדל מניסיונות ההיחלצות, ניגש אליו העכביש וטרף אותו.

החסיד הזה היה ר' **מנדל פטרס זצ"ל**, והוא למד מזה כלל גדול, אותו הנחיל לתלמידיו: כל עוד אתה שמח ונמרץ - בכוחך להיחלץ מן הרשת; אך ברגע ששקעת בדיכאון ובייאוש - אתה נופל כטרף קל ביד העכביש, הלא הוא יצר הרע!

(קצור וקולט)

שוטר תנועה ירא ה', פנה בשאלה מעניינת: ביום מן הימים קיבלתי דווח 'בהול' בקשר, אודות רכב שנוסע בפראות, ומבצע עקיפות מסוכנות. היות והייתי קרוב לאזור בו נסע הנהג הפראי, קיבלתי הוראה לדלוק אחריו ולצבור את נסיעתו המסוכנת.

נסעתי במהירות למקום, וכבר מרחוק הצלחתי להבחין במהירות המופרזת של הרכב. כשהתקרבתי יותר והייתי במרחק ראייה מהרכב, כמעט שהתעלפתי...

האיש שנהג באותה מכונת, היה לא אחר מאשר--- אבי שיחיה! הוא זה שדהר במהירות מופרזת ועבר על כל כללי הזהירות.

נכנסתי להתחבטות לא פשוטה - כיצד עלי לנהוג עתה? האם אודיע בקשר שאיני מוצא את הרכב, ואמשיך בנסיעה למקום אחר; או שמא עלי להתעלם מהעובדה שמדובר באבי, ופשוט אעצור אותו, ואנהג בו ככל נהג אחר שמבצע עברות תנועה חמורות, בעקבות נהיגתו המסכנת את הציבור?...

השאלה הובאה בפני **הגאון הרב יצחק זילברשטיין שליט"א**, וכך הוא השיב: נפסק בשולחן ערוך: "עבר אביו או אמו עברה שלוקים עליה, והיה הבן שליח לדיינים, לא יכה אותם. וכן אם נתחייבו הוריו נידוי, לא יהא שליח לנדותם. ולא ירדוף ולא יכה אותם בשליחות בית דין, אף על פי שראויים לכך ולא עשו תשובה".

רבנו החיד"א הביא מהזוהר הקדוש, שרחל אמנו ע"ה, נענשה על שציערה את לבן אביה בכך שלקחה לו את התרפים, ומחמת כן מתה, ולא זכתה לגדל את בנה בנימין.

הרי לנו שהגם שכוונתה היתה להפריש את אביה הרשע מעבודת כוכבים, בכל זאת מאחר וגרמה לו לצער - נענשה בחומרה.

והנה היה מקום לומר שגם בשאלתנו, הבן צריך להימנע מלהעניש את אביו החוטא, ושוטר אחר ייסע לצבור את האב.

אולם, למעשה נראה, שהבן רשאי ואף צריך, לצבור את אביו, משום שכאן האב מסכן כעת את הציבור בנסיעתו הפרועה, ונחשב כ'רודף'.

ולכן, יעצרנו בהקדם, כשאין שוטר זמין אחר שיוכל לעשות זאת, כדי למנוע את הסכנה העלולה להיגרם בעקבות נסיעתו, וינהג באביו כבכל נהג אחר שמסכן בנהיגתו את הציבור וגם את עצמו.

רבינו בחיי זצ"ל הביא את דברי המדרש: "אמר רבי שמואל בר נחמני, בצרה גדולה הביא יוסף את נפשו בשעה שאמר 'הוציאו כל איש מעלי', שאלמלי הרגוהו, אין כל בריה יכולה להצילו. ולמה אמר 'הוציאו כל איש מעלי'? אלא כך אמר: מוטב שאיחרה, ולא אלבין פניהם ברבים!".

לביתו של **רבי יהודה צדקה זצ"ל** הגיע בחור למבחן. אמר הרב: "נרד לבית הכנסת". שאלוהו: "מדוע אתם יוצאים מהבית?" אמר: "עומד אני לבחון, ואם יכשל - יכלם, ואולי אף אצטרך להוכיחו. בית הכנסת ריק עתה מאדם, ואיש לא יראהו בכשלונו!"... (מעין השבוע)

טקטיקה בתקשורת

מיעקב אבינו ע"ה, נלמד איך יוצרים תקשורת טובה. למדנו איך פנה יעקב לנשותיו, ואמר להם שהם עוזבים את ארם לכוון ארץ ישראל. כעת נבחן את פגישת יעקב עם חמיו - לבן הארמי - שדלק אחריו, פגשו והתנפל עליו: "למה נחבאת לברוח... הבנים בני והבנות בנותי, וכל אשר לך לי הוא..."

מה היה עושה אדם שחמיו היה רודף אחריו ומדבר אתו בסגנון הזה, לאחר שעשרים שנה הוא עובד בנאמנות למען חמיו, וחמיו רימה אותו וגנב אותו? הרי שהיה פורץ כלפיו בצעקות ובטענות נגד, ובצדק.

אך לא. יעקב אבינו שואל "מה חטאי ומה פשעי כי דלקת אחרי?" היכן אני לא בסדר? חמיו, בבקשה תוכיח לי מה לא התנהגתי כראוי.

מדוע פנה יעקב בסגנון הזה? כי יעקב אבינו ידע כיצד יוצרים תקשורת עם בני אדם. טבעי שקשה לבן-אנוש להבחין במאת האחוזים היכן טעה, אין לנו אמות מידה כדי למדוד בהם את עצמנו.

לכן יעקב אבינו לא משליך את כל דברי חמיו לחלוטין, עם כל רשעותו הוותיקה של לבן, הוא נתן פתח להאזין ולבחון, אולי בכל זאת עשיתי משהו לא בסדר, אם הוא כך מתנפל עלי. בוא נשמע ונראה, אולי באמת טעיתי...

גם כאשר אתה משוכנע כי אתה הצודק, תאזין בקשב ותתאמץ לשמוע אולי בכל זאת יש משהו, שמא יש חמישים אחוזי אמת בתלונות של השני. עשרה אחוזים ואפילו חצי אחוז - אולי הייתי יכול להיות טוב יותר. אל תתקף - אפילו את לבן הארמי - לפני שאתה מחליט ומגיב, שמע אותו והאזן לדבריו, ורק אחר כך תחליט ותגיב.

לואלם אלך תעליה זה שטתה. הוא רח ירחי אונק
למיה שלו, ואלך ינצח אונק הזכור הינסיון שיש לו.